

Dag van de Duitse taal 2019: Factsheet

[Achtergrond](#) - 25 maart 2019 - Auteur: Wiebke Pittlik

In het bedrijfsleven weten ze allang hoe belangrijk een goede beheersing van de Duitse taal is, maar zie scholieren daarvan maar eens te overtuigen. Met de jaarlijkse Dag van de Duitse taal - dit jaar op dinsdag 26 maart - vraagt de Actiegroep Duits aandacht voor Duits. Op scholen én daarbuiten. Hoe het vak ervoor staat lees je in dit factsheet.

Dit jaar is muziek het thema van de Dag van de Duitse taal. Ongeveer 215 schoolklassen in heel Nederland doen mee aan de actiedag. Ze hebben van de Actiegroep Duits een Mach-mit-pakket ontvangen met lesmateriaal en feestartikelen en hebben eigen activiteiten bedacht met een Duitse insteek.

Het Duitsland Instituut Amsterdam heeft samen met een basisschool in Assen een muziekfeest georganiseerd om de basisschoolleerlingen met Duits in aanraking te brengen. Rapper Colin Mooijman treedt op en de leerlingen krijgen een Duitse musicalworkshop.

De organisatie voor internationalisering in het onderwijs Nuffic neemt docenten en schoolleiders mee op een boottocht naar Emmerich voor de conferentie Buurtaal. [Meer informatie](#)

Lerarentekort

Groot probleem in het middelbaar onderwijs is het tekort aan geschikte docenten Duits. Ieder jaar beginnen rond de honderd studenten aan een opleiding tot leraar Duits, minder dan er nodig zijn. Het tekort loopt op in de komende jaren, omdat veel docenten met pensioen gaan. Als ergens een docent uitvalt, heeft een klas vaak wekenlang geen Duits omdat er geen vervanging te vinden is. Volgens een prognose van onderzoeksinstituut Centerdata is er in 2023 een tekort van 135 fte (voltijdbanen) voor het vak Duits. Meer hierover in ons [naslagwerk Schoolvak Duits](#)

De Dag van de Duitse taal is in 2012 in het leven geroepen om aandacht te vragen voor de Duitse taal. De dag wordt georganiseerd door de Actiegroep Duits: de Duitse

Ambassade, het Duitsland Instituut Amsterdam, de Duits-Nederlandse Handelskamer, het Goethe-Institut Niederlande, Nuffic en de Zentralstelle für das Auslandsschulwesen. [Meer info op Machmit.nl](#)

In 2017 schreven we op Duitslandweb uitvoerig over het docententekort: [Wie geeft er straks nog Duits?](#)

In de grote steden is het lerarentekort zo nijpend dat die met creatieve maatregelen proberen om leraren te lokken. Extra nascholing of begeleiding, een urgentieverklaring voor een huurhuis of een welkomstpremie moet docenten over de streep trekken om in Rotterdam, Den Haag, Amsterdam of Utrecht aan de slag te gaan. Lees ook op Duitslandweb: [Grote steden willen leraren lokken](#). Het kabinet heeft extra geld ter beschikking gesteld om de tekorten aan te pakken.

De universiteiten proberen op allerlei manieren de kleine talenstudies, waartoe Duits behoort, aantrekkelijker en rendabeler te maken. De UvA biedt geen bachelor Duitse taal en cultuur meer aan, maar Duitslandstudies. In Groningen is Duits opgegaan in de brede bachelor Europese Studies. Lees ook op Duitslandweb: [Brede bachelor oplossing voor kwijnend Duits](#)

Het ministerie van Onderwijs stelt een tegemoetkoming in de studiekosten beschikbaar voor iedereen die voor de klas wil gaan staan. Het project van vijf universiteiten om samen een masteropleiding docent Duits aan te bieden, is gestopt. Dat is te lezen op de website [Tochleraarduits.nl](#). Wel hebben verschillende universiteiten hun eigen educatieve master Duits.

In ons [naslagwerk Schoolvak Duits](#) staan alle cijfers over het aantal studenten en leerlingen Duits

Belevingsonderzoek

Over de Duitse les zelf zijn scholieren enthousiaster dan enkele jaren geleden. Dat kwam vorig jaar naar voren uit het [Belevingsonderzoek Duits](#) van het Duitsland Instituut. “De leraar wordt meestal aardig gevonden en de les wordt als afwisselender ervaren. Docenten maken twee keer zoveel gebruik van extra materiaal buiten de lesmethode”, zei DIA-onderwijsmedewerker Trixie Hölsgens. Lees het hele interview: ['Scholieren vinden Duits leuk maar niet zo nuttig'](#)

Naar aanleiding van het belevingsonderzoek Duits vroeg de redactie Duitslandweb vier docenten hoe zij het vak ervaren. Ze vertellen hoe ze *dealen* met uitgebluste leerlingen, veel vergaderingen en verouderd lesmateriaal in [dit interview](#).

Duits in de grensstreek

In de grensstreek merken mensen vaak aan de lijve dat het nuttig is om Duits te kunnen spreken. Daar zijn dan ook veel initiatieven om het leren van de Duitse taal te stimuleren, zelfs al op de basisschool. [Meer over Duits in de grensstreek](#). In dit schooljaar wordt op ongeveer 83 basisscholen Duitse les gegeven volgens onderwijsorganisatie Nuffic. Het Duitsland Instituut en Nuffic ontwikkelden [lesmateriaal voor basisscholen](#) die aandacht aan Duits willen besteden.

Terwijl Arnhem dicht bij de grens met Duitsland ligt, kondigde het Lorentz Lyceum in die stad begin dit jaar aan dat het vak Duits op het vwo wordt afgeschaft. Volgens de rector loopt de belangstelling voor het vak terug nu er ook voor bijvoorbeeld Spaans en Chinees kan worden gekozen. Het bericht, dat door verschillende media werd opgepikt, maakte veel [reacties](#) los.

Het motiveert de Actiegroep Duits des te meer om aandacht te vragen voor het schoolvak Duits. "Vooral in Arnhem zou het duidelijk moeten zijn hoe belangrijk Duits is. De handel tussen Duitsland en Nederland is vooral daar op meerdere niveaus veel zichtbaarder dan in de rest van in Nederland", zegt Actiegroep-lid DNHK in een [reactie op Duitslandnieuws](#). Synke Hotje van het Duitsland Instituut sluit zich daarbij aan. "Denk daarnaast ook aan grensoverschrijdende samenwerkingen op gebied van cultuur en politiek: het is bijzonder jammer als je zo dicht bij elkaar woont, dat je kansen misloopt vanwege een gebrek aan kennis van de Duitse taal."

In het bedrijfsleven ondervinden veel mensen hoeveel profijt ze ervan hebben dat ze Duits spreken. Duitslandweb [sprak](#) daarover met drie Nederlanders die zaken doen met Duitsland: "Als je de Duitse taal beheerst en een goed stel hersens hebt, ben je verzekerd van een baan."

Update: In een eerdere versie stond vermeld dat in de grote steden docenten Duits werden gelokt met onder meer auto's. Dit werd gedaan door verschillende wervings- en detacheringsbureau's in de afgelopen jaren. Of dit nu nog gebeurt, weten we niet, en daarom is dit voorbeeld vervangen door een maatregel van de gemeente Utrecht: voorrang op sociale huurwoningen.

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/artikel/30805/dag-van-de-duitse-taal-2019-factsheet>